

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tesisenxarxa.net) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tesisenred.net) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tesisenxarxa.net) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author

Tesi Doctoral

**LA REHABILITACIÓ COM ACTITUD PROJECTUAL:
EL CAS DEL *REGOMIR***

AUTORA

MARGARITA COSTA I TROST

DIRECTORA DE TESI

Dra. MAGDA SAURA I CARULLA

Arquitecta i historiadora de l'art

Professora de l' E.T.S.A.B. Universitat Politècnica de Catalunya

ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

PROGRAMA DE DOCTORAT

PROJECTES D'ARQUITECTURA: TEXT I CONTEXT CULTURAL A L'ENTORN DEL PROJECTE

Barcelona, 1 de Març de l'any 2007

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS NIVELL PLANTA BAIXA

UNITAT 2

- 26a "...portal rodó principal al carrer del Regomir..."
 26b "...finestras al carrer del Regomir..."
 26c "...y una (finestra) al carrero que va del
     Regomir a la devallada de Viladecols..."
 26d "...Arch que hi a la entrada..."
 26e "...la escala mayor...y es de Pedra.." " "
 26f "...pou ab lo brocal de Pedra de una pesa..." "
 26g "...no hi ha portas per poderse tancar..." "
 26h "...dos finestras petitas...per sobre la escala..." "
 26i "...en la qual botiga hi ha un sostret..." "
 26j "...de dita escala i de dit replà puja dalt a la
     Sala gran..." "

AHPB. MARIÀ RUFASTA, manual de 1672, 4 febrer 1672

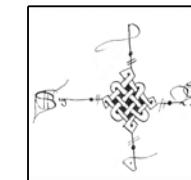
UNITAT 3

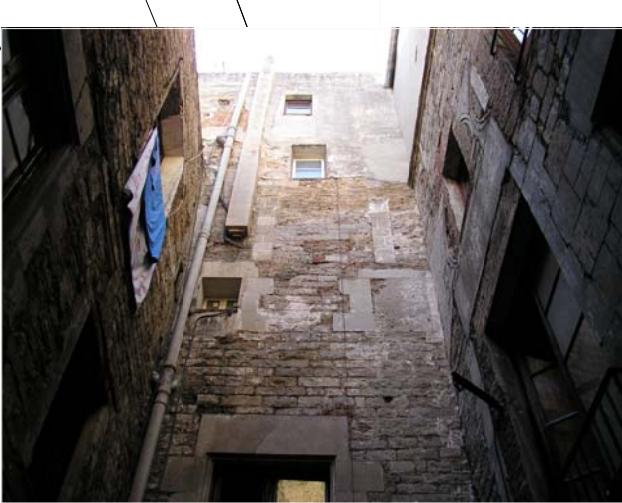
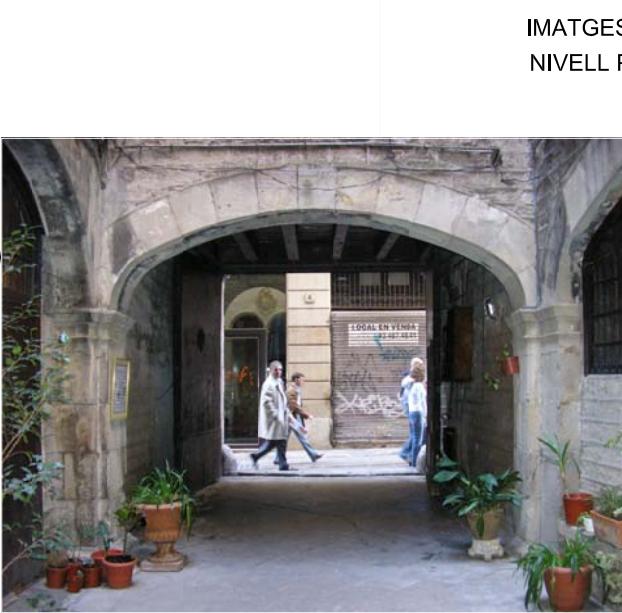
- 26k "...ab son portal rodo..."
26l "En la sala gran de ditas casas que es al cap
damunt de la escala..."

AHPB. RAMON VILANA PERLAS, llibre d'inventaris, 23 febrer 1679

- 26m "...per media dos finestras prenian claror del carrer del Regomir..."

AHPB. JOSEP LLAURADOR i de ÇATORRA, 29è.manual, 21 setembre 1711

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS NIVELL PLANTA PRIMERA

UNITAT 2

- 28a "...i de dit replà puja dalt a la Sala gran dita del arch..."
- 28b "...per lo que se troba a la part de sol ponent se puja de dita sala gran a la Porxada dedalt..."
- 28c "...en lo cel obert... hi ha una escala descoberta de pedra per la qual de la Sala del Arch se puja a la porxada...per ser dita escala molt Vella y sens Verana..."
- 28d "A la part de mitx dia de dita sala del Arch...hi ha una gran finestra feta a la antigua ab dos pilarets de Pedra primis..."
- 28e "...y a la part de ponent de dita sala del arch hi ha ...una finestra ab uns balustres de fusta baix de dita finestra..."
- 28f "...y a la part de ponent de dita sala del arch hi ha un portal...y per dit portal se entra a la resala del carrer del Regomir..."
- 28g "...a la resala...hi ha...duas finestras en el carrer del Regomir..."
- 28h "...a la resala...hi ha balcó...en el carrer del Regomir..."
- 28i "...a la resala hi ha...una finestra al carrer qui va a la devallada de Vila de Cols..."
- 28j "...al cap de dita Sala go es a la part de mix dia hi han dues escals estretas de rajola una que baixa al estudi y altre que puja dalt sobre dita resala..."
- 28k "...a la part de tramontana de dita resala hi ha un aposento o Cambra y hau finestra al carrer del Regomir..."
- 28l "...la Cambra de la Alcoba que hau finestra a la escala del cel obert..."
- 28m "...en la qual cambra de la Alcoba hi ha un caragol...per pujar dalt..."
- 28n "...a la sala del arch a la part de sol ixent se troben dos Portals un gran de Pedra picada prop del cap dela escala principal..."
- 28o "...y lo altre portal de la part del carrer qui va a la devallada de Vila de Cols es un portal petit per lo qual se entra a la cuina..."
- 28p "...la cuina que es molt petita que trau una finestra gran feta a la antigua ab un pilaret de pedra al mitx..."

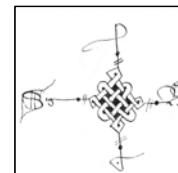
UNITAT 3

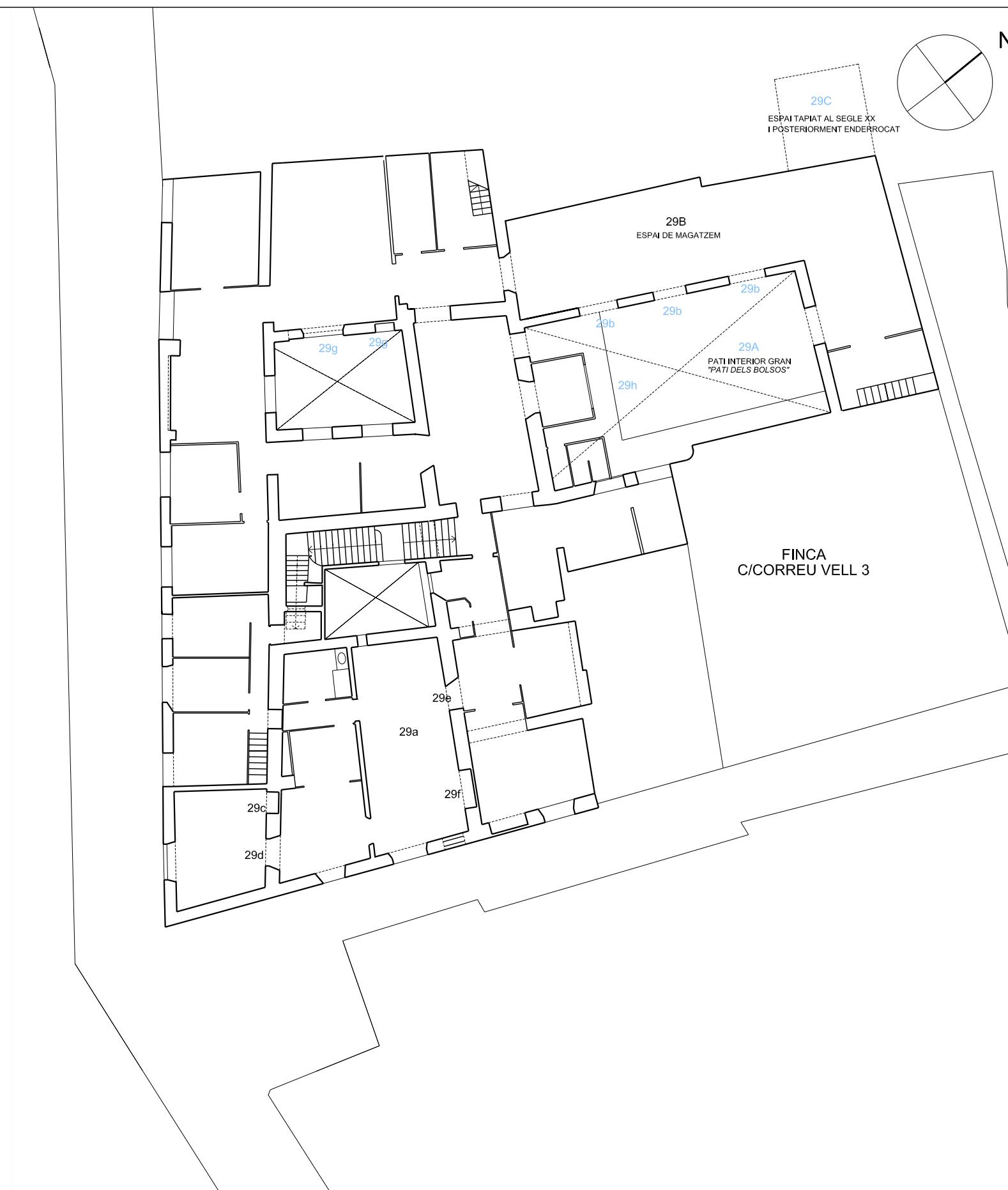
- 28q "En la sala gran de ditas casas que es al cap damunt de la escala..."
- 28r "Portas de la vidriera que dona a la escala"
- 28s "En la resala de ditas casas que dona tres finestras al carrer..."
- 28t "Hem en altre aposento que si entra per la porta de la prodia sala que també trau una finestra al carrer..."
- 28u "Hem en altra aposento que es al costat del prodit que dona a la escala..."
- 28v "Hem en lo menjador que trau porta a la sala gran y al celobert..."
- 28w "En altre aposento que dona a una porta al celobert..."
- 28x "En altre aposento que dona una porta al celobert en front de la altra porta del menjador..."

AHPB. RAMON VILANA PERLAS, llibre d'inventaris, 23 febrer 1679

- 28y "Tres portals al quarto de la part del terraplé"
- 28z "Unas portas de melis de balcó de la cambra que dona al carrer"
- "Altres portas de balcó que es a la sala del carrer"

AHPB. ISIDRE FAMADES, 7è manual, 15 i 16 de novembre 1708

IMATGES DE L'ESTAT ACTUAL
NIVELL PLANTA PRIMERA

29 A

29 h

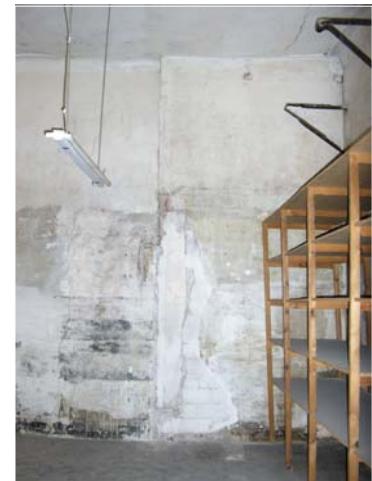
29 b

29 b

29 g

29 C

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS
NIVELL PLANTA PRIMERA

UNITAT 2

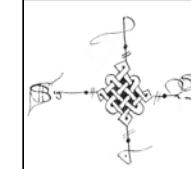
- 30a "...la qual sala del arch a la part del cel obert está tota oberta ab Quatre Archs grans sens portas ni finestras..."
- 30b "...hi ha una escala descoberta de pedra per la qual de la Sala del Arch se puja a la porxada..."
- 30c "...y altre (escala) que puja dalt sobre dita resala"
"...y la porxada se veu que las parets duna y altra part se han de adobar..."
- 30d Arc de pedra identificat a planta segona
- 30e Mensules de pedra per sostener l'embigat de la sala de l'arc
- 30f "A la part de mitx dia de dita sala del Arch hi ha una finestra alta molt antiga que es una lucerna ab servitut daprendrer llum y claror per aber clara dita Sala del Arch..."
- 30g "...y la jassena gran que sustenta a la mayor part de la taulada..."
Restitució dels pilars que compostarien l'espai de la porxada
- 30h Finestra gòtica existent a la façana coincidint amb la ubicació de la suposada zona de torre

AHPB. MARIÀ RUFASTA, manual de 1672, 4 febrer 1672

UNITAT 3

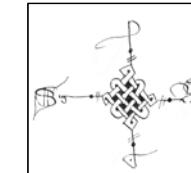
- 30i Mensules de pedra per sostener l'embigat
- 30j "Mil teulas per fer taulada nova que dona damunt del quarto que hig a la escala"
- 30k Pilars de pedra existents a façana principal
- 30l Cara de pilars de pedra existents a façana del pati
Restitució dels pilars que compostarien l'espai porxat complert
Resta de finestra gòtica existent a la façana

AHPB. RAMON VILANA PERLAS, llibre d'inventaris, 23 febrer 1679

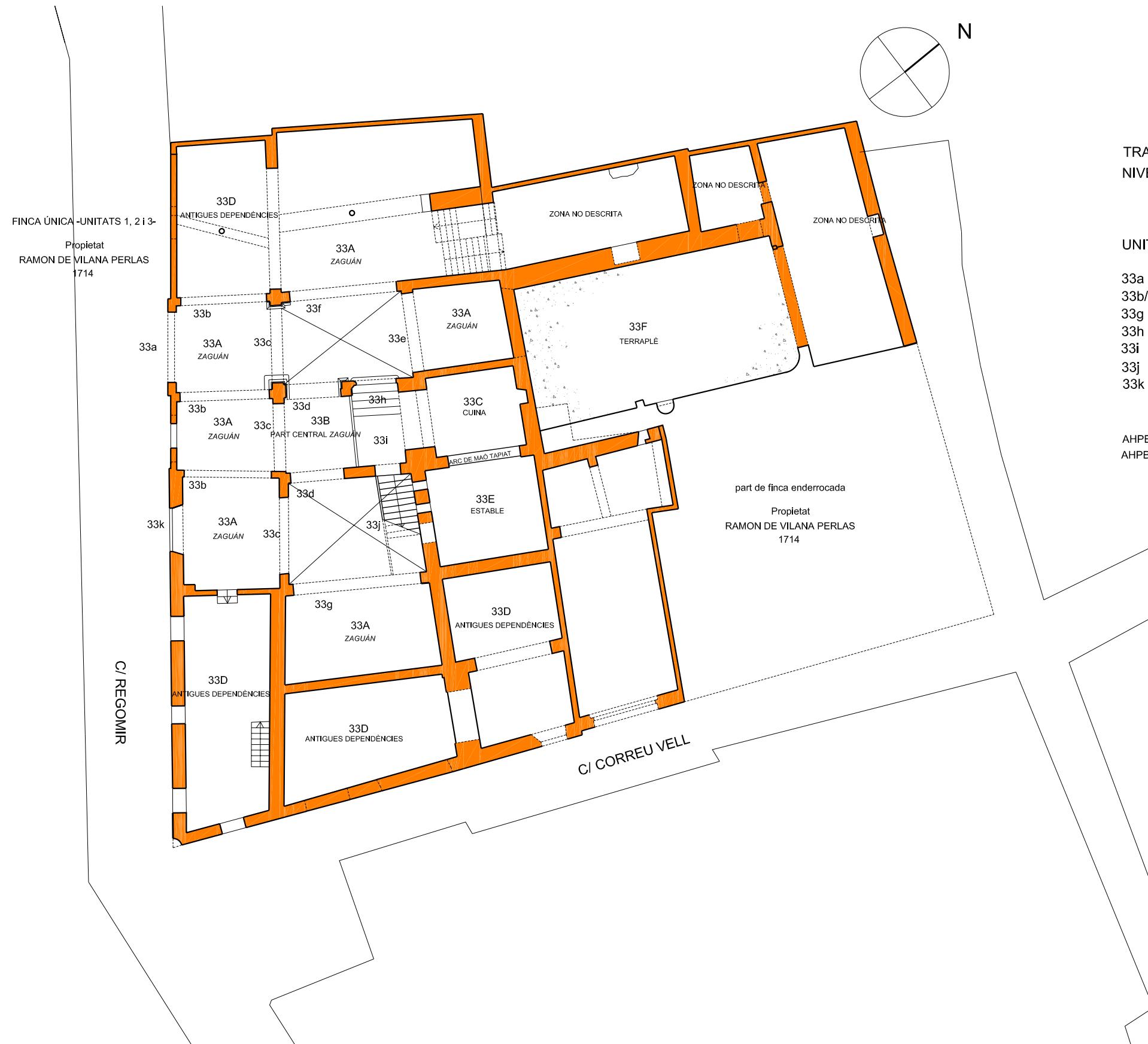

IMATGES DE L'ESTAT ACTUAL
NIVELL PLANTA SEGONA

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS
NIVELL PLANTA BAIXA

UNITAT 2 i UNITAT 3

- 33a "...portal major fet de fonament..."
- 33b/c/d/e/f "...fer deu archs als dos saguans..."
- 33g Arc existent
- 33h "...sis graons de la escala..."
- 33i "...fer la escala major cuberta de fonament..."
- 33j "...ab lo balco del repla..."
- 33k Antic portal Unitat 2

AHPB. IGNASI TEIXIDOR, 15è.manual, 29 gener 1713
AHPB. JOSEP LLAURADOR i de ÇATORRA, 29è.manual, 21 setembre 1711

<p>TESI DOCTORAL LA REHABILITACIÓ COM ACTITUD PROJECTUAL EL CAS DEL REGOMIR ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA (UPC) MARÇ 2007</p>	<p>AUTORA MARGARITA COSTA TROST DIRECTORA DE TESI DRA. MAGDA SAURA CARULLA</p>	<p>ESCALA 1/200</p>		<p>RESTITUCIÓ ARQUITECTÒNICA L'ANY 1714 FINCA DEL C/ DEL REGOMIR nº 11-19. UNITATS 2 i 3 NIVELL PLANTA BAIXA</p>	<p>Plànol 33</p>
---	--	-------------------------	--	--	-----------------------------

IMATGES DE L'ESTAT ACTUAL
NIVELL PLANTA BAIXA

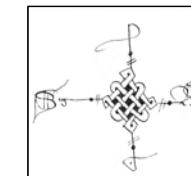

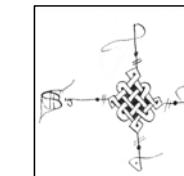
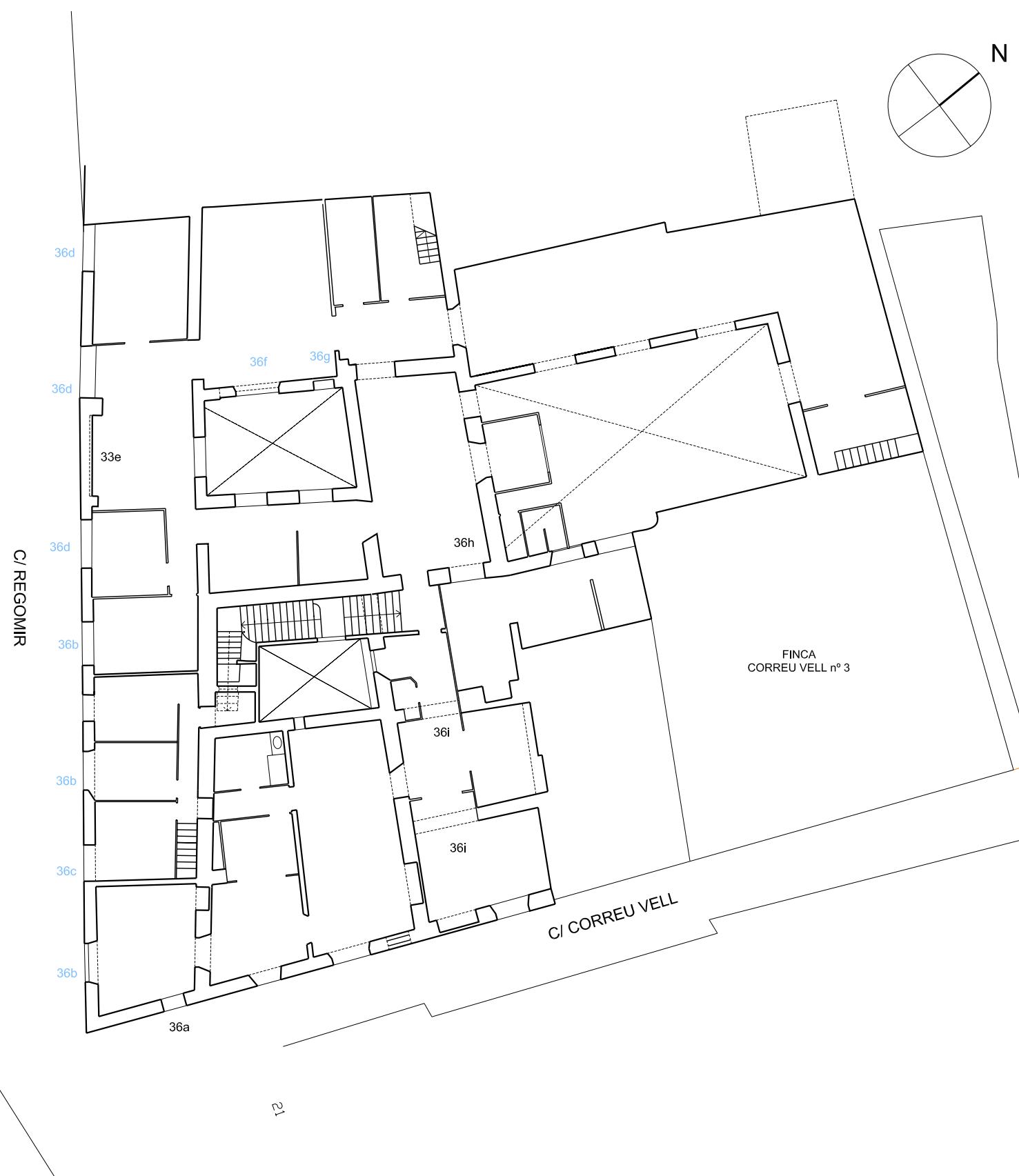
TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS
NIVELL PLANTA PRIMERA

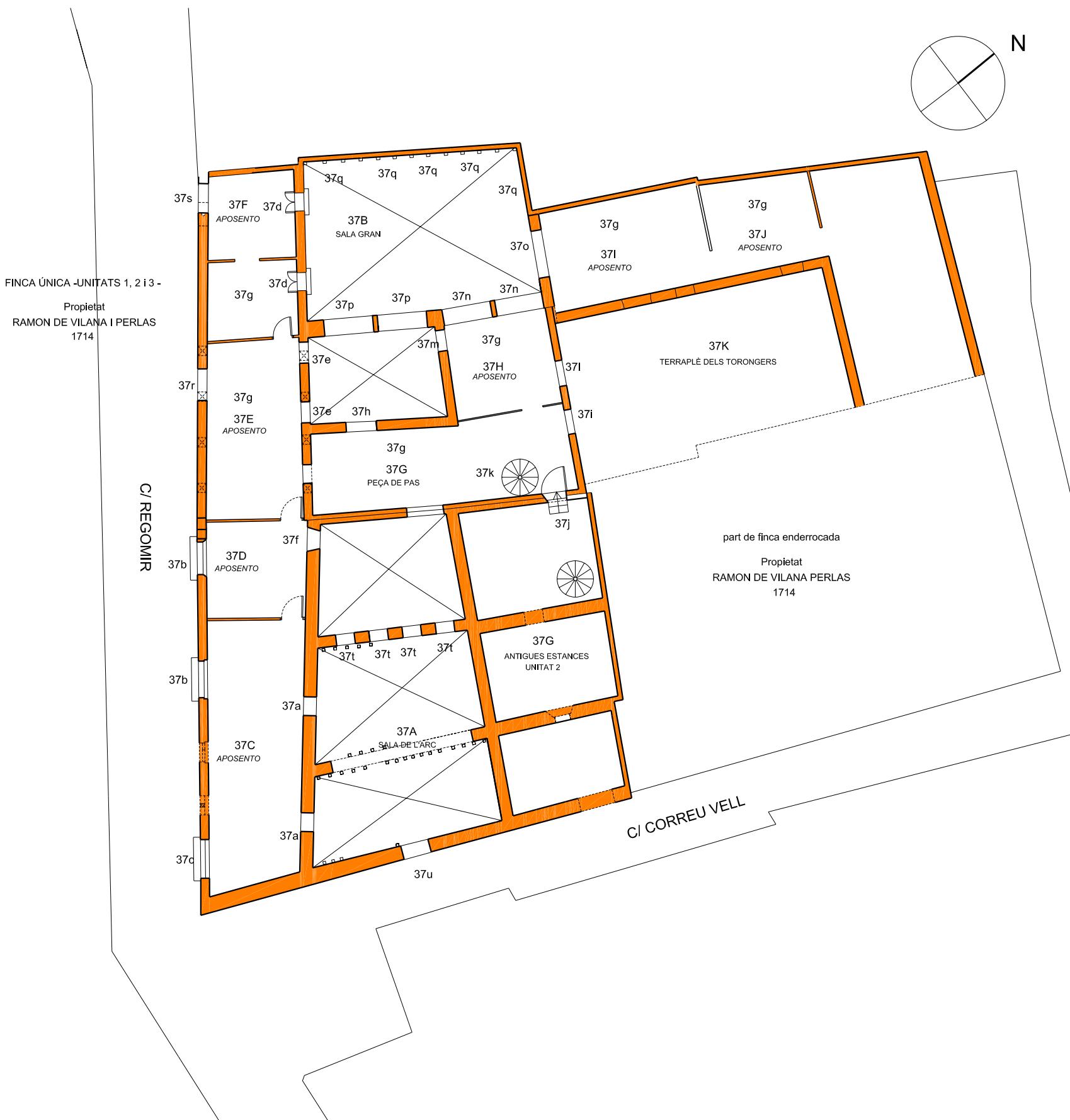
UNITAT 2 i UNITAT 3

- 35a "...portal al cap de escala...A la Sala primera dita del arch..."
- 35b "...y fet un balco de la finestra que treya al carrero..."
- 35c "...y condemnada una finestra que treya al Regomir..."
- 35d "...desfer y mudar lo primer balco de la segona pessa uns quatre palms de alli ahont era antes..."
- 35e "...tres portas novas per las quals se entre en dites tres pesses..."
- 35f "...y embigar los tres sostres y posari celras..."
- 35g "...al salo principal...se feu balco de la finestra gran que hi havia."
- 35h "Se tapia lo portal que era cap de escala de la Casa de Massanes que estava al costat de dit balco..."
- 35i "...en la pessa que esta demunt del repla de la escala sel hi ha fet nova la ximenea"
- 35j "En la pessa immediata que esta demunt de la cuina nova ...se se ha ...ubert un portal que passa a la Casa antiga."
- 35k "En lo tercer estrado o aposento de dormir que tambe trau porta al terraple se ha fet...un portal que ab tres graons passa a la casa antiga."
- 35l Construcció de dos arcs de mig punt.

IMATGES DE L'ESTAT ACTUAL
NIVELL PLANTA PRIMERA

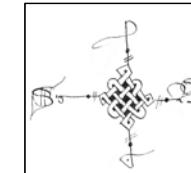

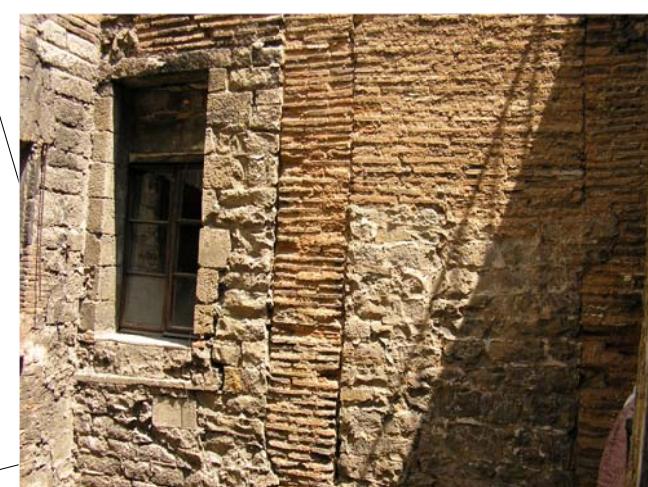
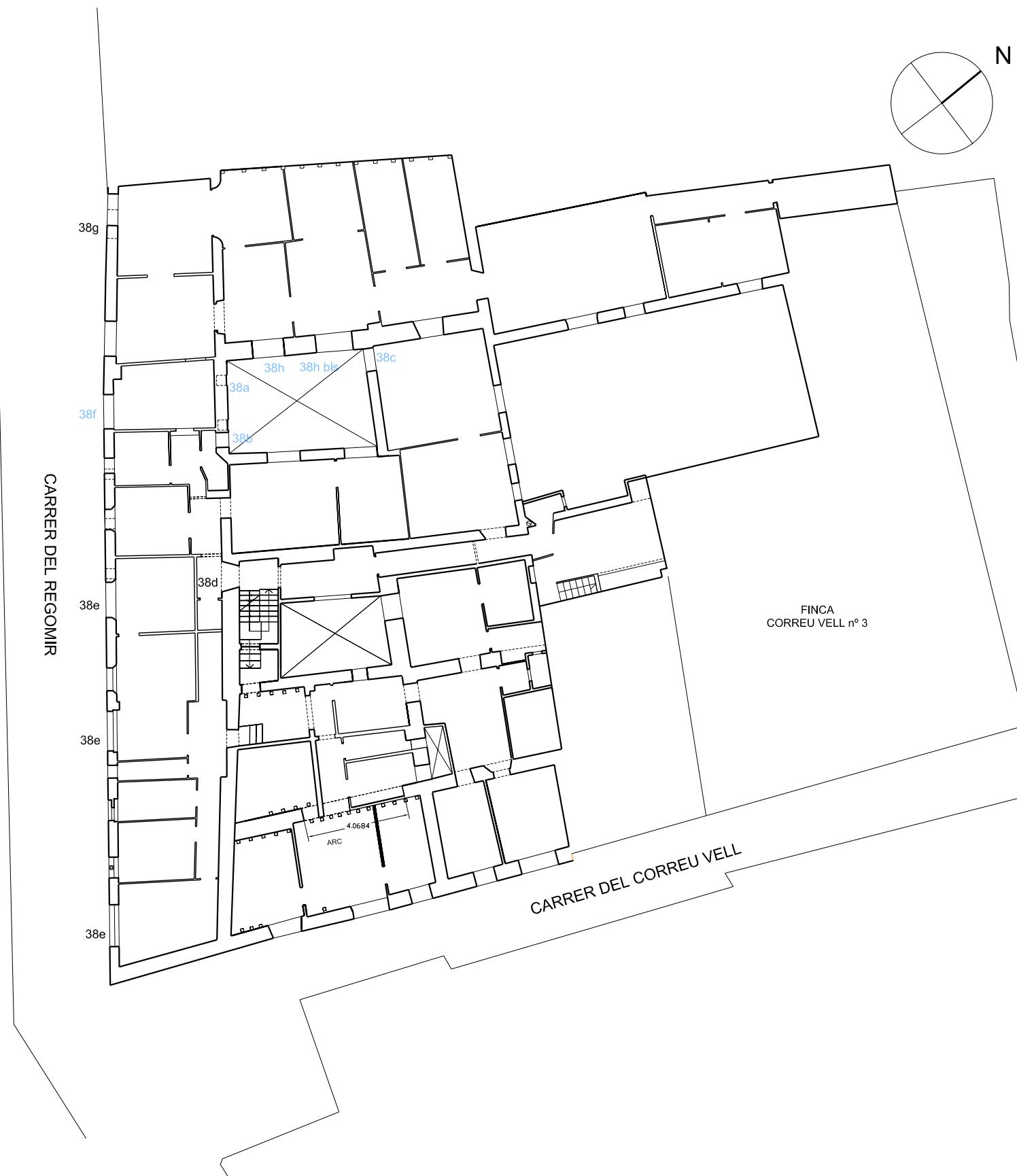

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS
NIVELL PLANTA SEGONA

UNITAT 2 i UNITAT 3

- 37a "Si feren dos finestretas que donan al Salo del arch..."
- 37b "...tres balcons que donan al regomir..."
- 37c "...que lo un ja hi era..."
- 37d "...dos finestras altas...que donan al Salo principal..."
- 37e "...dos finestras que donan al saguan de la csa nova..."
- 37f "...un balco al saguan de la casa antiga..."
- 37g "...anant envers Sant Christofol se ha...fet lo celras, la secreta..."
- 37h "...En la pessa per hont se entra y ix de dits quartos si ha fet...lo balco que dona al saguan..."
- 37i "...y altre balco que dona al terraple dels torongers..."
- 37j "Se...obri la porta dels quatre graons per la qual se comuniquen las dos Casas..."
- 37k "...caragol que baixa de alli a la cuina nova..."
- 37l "En los tres aposentos segunts que tots trauen al terraple y los dos al Salo principal se ha fet...un balco ab sas portas del primer aposento que trau al terraple."
- 37m "Una finestra gran que trau al saguan..."
- 37n "...y dos finestras que donan al Saló principal..."
- 37o "...y al segon aposento altra finestra semblant..."
- 37p Dues finestres que completarien les cinc finestres obertes que donarien al salo principal.
- 37q Cinc finestres pintades al mur. "...al salo principal...se feu...sinch finestras altas ubertas y sinch de finfidas ab pintura..."
- 37r Balcó central amb el portal principal barroc que compondria la façana de 1714
- 37s Els quatre arcs grns oberts al pati existents l'any 1672, que no es descriu cap intervenció.
- 37t Lluerna existent l'any 1672 que no es descriu cap intervenció.

Restitució arquitectònica a mitjans del segle XVII

- Unitat 3 segle XVII
- Unitat 2 segle XVII

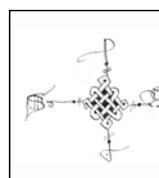

UNITAT 3

Propietat
SALVADOR MASSANÉS DE RIBERA
1679

UNITAT 2

Propietat
ESTÀSIA ROS DE MILLAS
1672

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS UNITAT 3

NIVELL PLANTA BAIXA

39a "Totas aquellas casas ab sa botiga de sota aquellas construida ab son portal rodo..."

AHPB. RAMON VILANA PERLAS, llibre d'inventaris, 23 febrer 1679

39b "los estudis...los quals per media dos finestras prenian claror del carrer del Regomir y ocupando terreno desde la entrada de dit massanés a la entrada de mis casas..."

AHPB. JOSEP LLAURADOR i de ÇATORRA, 29è.manual, 21 setembre 1711

NIVELL PLANTA PRIMERA

39c "En la resala de ditas casas que dona tres finestras al carrer..."

39d "Hem en altre aposento que si entra per la porta de la prodita sala que també trau una finestra al carrer..."

AHPB. RAMON VILANA PERLAS, llibre d'inventaris, 23 febrer 1679

39i "Unas portas de melis de balcó de la cambra que dona al carrer"

39j "Altres portas de balcó que es a la sala del carrer"

AHPB. ISIDRE FAMADES, 7è manual, 15 i 16 de novembre 1708

NIVELL PLANTA SEGONA

39e "Dos caragols...lo un que munta des del segon sostre fins dalt a la porxada..."

AHPB. ISIDRE FAMADES, 7è manual, 15 i 16 de novembre 1708

39f Pilars de pedra existents a façana principal

39g Restitució dels pilars que composarien l'espai porxat complert

39h Resta de finestra gòtica existent a la façana a nivell de l'ampit de la porxada

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS UNITAT 2

NIVELL PLANTA BAIXA

39k "...portal rodo principal al carrer del Regomir..."

39l "...un estudi gran ab tres finestras al carrer del Regomir..."

NIVELL PLANTA PRIMERA

39m "...a la resala...hi ha...duas finestras en el carrer del Regomir..."

39n "...a la resala...hi ha balcó...en el carrer del Regomir..."

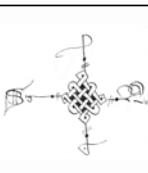
39o "...a la part de tramontana de dita resala hi ha un aposento o Cambra y hau finestra al carrer del Regomir..."

NIVELL PLANTA SEGONA

39p "...per lo que se troba a la part de sol ponent se puja de dita sala gran a la Porxada dedalt..."

39q "...la porxada se veu que las parets duna y altra part se han de adobar...y la jassena gran que sustenta a la mayor part de la taulada eta consumida..."

AHPB. MARIÀ RUFASTA, manual de 1672, 4 febrer 1672

RESTITUCIÓ ARQUITECTÒNICA EN EL SEGLE XVII

FINCA DEL C/ DEL REGOMIR nº 11-19. UNITAT 2 i UNITAT 3
FAÇANA CARRER DEL REGOMIR

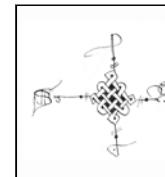
Restitució arquitectònica l'any 1714

■ Unificació Unitat 2 i 3 a l'any 1714

FINCA ÚNICA -UNITATS 1, 2 i 3-

Propietat
RAMON DE VILANA PERLAS
1714

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS

NIVELL PLANTA BAIXA

40a "...les actuals obres consisteixen en portal major fet de fonament, tapar lo vell..."

40b Finestra que actualment ocupa l'antic forat del portal tapiat. Possible recuperació de la finestra de l'estudi de Massanés que va ser eliminada en construir el nou portal.

NIVELL PLANTA PRIMERA

40c "...al aposento del cantó del Regomir se ha...condemnada una finestra que treya al Regomir..."

40d "En la pessa seguent que trau dos balcons al Regomir y la immediata que també hi hi ya dos balcons y en lo aposento que trau finestra al carrer se tingueren que...fer balcó de una finestra de la casa primitiva desfer y mudar lo primer balco de la segona pessa uns quatre palms de allí ahont era antes..."

40e En el moment de l'obra d'unificació la cinquena finestra descrita a la casa de Massanés, no resta reflectida en la nova façana. Probablement va ser eliminada en construir el nou portal.

NIVELL PLANTA SEGONA

40f "En los quartos alts comensant al lienso de casa que te tot lo frontispissi del Regomir...si feren...tres balcons que donan al regomir..."

40g "...que lo un ja hi era..."

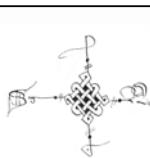
40h "...en anant envers Sant Cristofol se ha embigat de nou tot lo sostre y fet lo celras la secreta y tres envans..."

"...En la pessa per hont se entra y ix de dits quartos si ha fet...lo balco que dona al saguan..."

Aquesta descripció confirma la distribució de la segona planta en aquesta zona. Els dos balcons que existeixen actualment, configurarien la nova façana composada entorn el portal principal.

AHPB. IGNASI TEIXIDOR, 15è.manual, 29 gener 1713

AHPB. JOSEP LLAURADOR i de ÇATORRA, 29è.manual, 21 setembre 1711

RESTITUCIÓ ARQUITECTÒNICA L'ANY 1714

FINCA DEL C/ DEL REGOMIR nº 11-19. UNITAT 2 i UNITAT 3
FAÇANA CARRER DEL REGOMIR

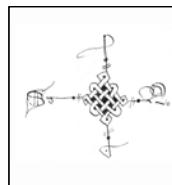
Modificació arquitectònica de la façana durant els segles XVII-XX

- Composició conservada de l'any 1714
- Composició resultant del creixement en vertical i de la subdivisió en horitzontal
- Elements rescatats de la composició de la casa d'Estàsia Ros (1672)
- Elements rescatats de la composició de la casa de Salvador Massanés (1679)
- Elements incorporats a la façana, descontextualitzats de les anteriors composicions
- Tractament homogeni de la façana amb acabat d'encintat construit amb morter, simulant especejament.

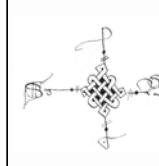
FINCA ÚNICA -UNITATS 1 i 2-

Propietat
FAMÍLIA MALUQUER
2006

Restitució arquitectònica a mitjans del segle XVII i 1714

- Unitat 2 segle XVII
- Unitat 2 segle l'any 1714

TRANSCRIPCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ DE PROTOCOLS

REINTERPRETACIÓ ARQUITECTÒNICA A MITJANS SEGLE XVII UNITAT 2

NIVELL PLANTA BAIXA

- 42a "...un estudi gran ab tres finestras al carrer del Regomir y una al carrero que va del Regomir a la devallada de Viladecols..."
42b "Al costat (del estable) vers migdia hi ha una botiga que trau porta al carrer que va del Regomir a la devallada de Viladecols..."

NIVELL PLANTA PRIMERA

- 42c "...la resala del carrer del Regomir hi ha ...una finestra al carrer qui va a la devallada de Vila de Cols..."
42d "A la part de mitx dia de dita sala del Arch hi ha una finestra alta molt antiga que es una lucerna ab servitud deprendre l'um i claror ..."
42e "...y a la dita part de mix dia hi ha una gran finestra feta a la antigua ab dos pilarets de Pedra primis..."
42f "...la cuina...que trau una finestra gran feta a la antigua ab un pilaret de pedra al mitx..."
42g Les restes d'aquestes dues finestres poden correspondre a les obertures del segon estudi de la Unitat 2 i a l'obertura de l'antic espai de la botiga.

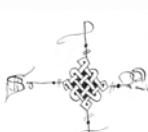
AHPB. MARIÀ RUFASTA, manual de 1672, 4 febrer 1672

REINTERPRETACIÓ ARQUITECTÒNICA A L'ANY 1714 UNITAT 2

NIVELL PLANTA PRIMERA

- 42h "...se ha fet un balco de la finestra que treya al carrero..."

AHPB. IGNASI TEIXIDOR, 15è. manual, 29 gener 1713

RESTITUCIÓ ARQUITECTÒNICA EN EL SEGLE XVII i 1714
RESTITUCIÓ DE LA FAÇANA DEL C/ DEL CORREU VELL

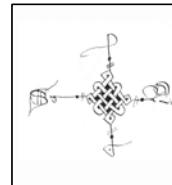
Modificació arquitectònica de la façana durant els segles XVII-XX

- Composició existent el 1714
- Composició fruit del creixement en vertical i de la subdivisió en horitzontal
- Elements rescatats de la composició de la casa d'Estàsia Ros (descripció de l'any 1672)
- Elements incorporats a la façana descontextualitzats de les anteriors composicions
- Tractament d'homogeneització de la façana amb acabat d'encintat

UNITAT 2 i 3

Propietat
FAMÍLIA MALUQUER
2006

VISTA GENERAL DE LA FAÇANA

PLANTA SEGONA

PLANTA SEGONA

PLANTA PRIMERA

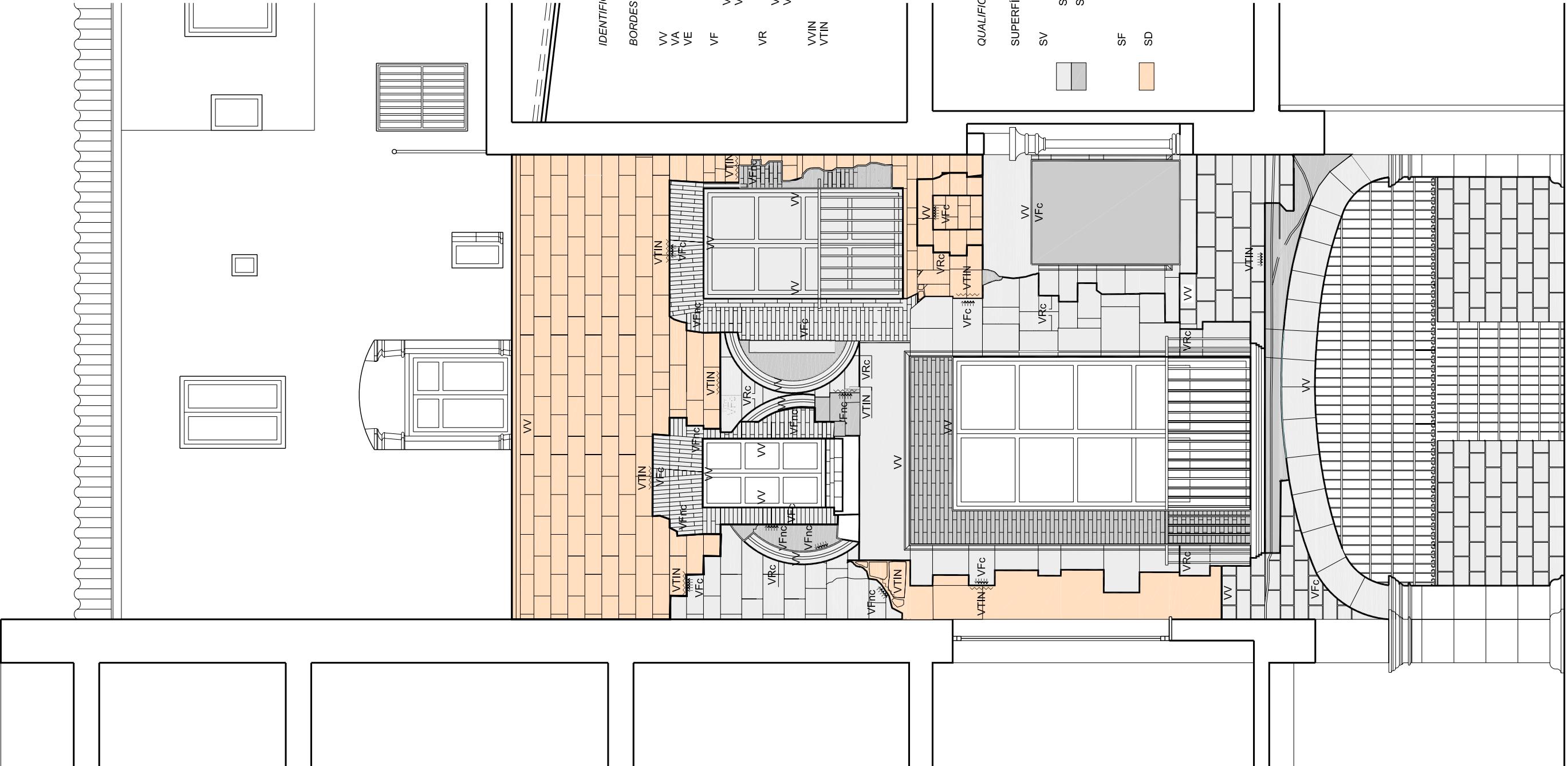

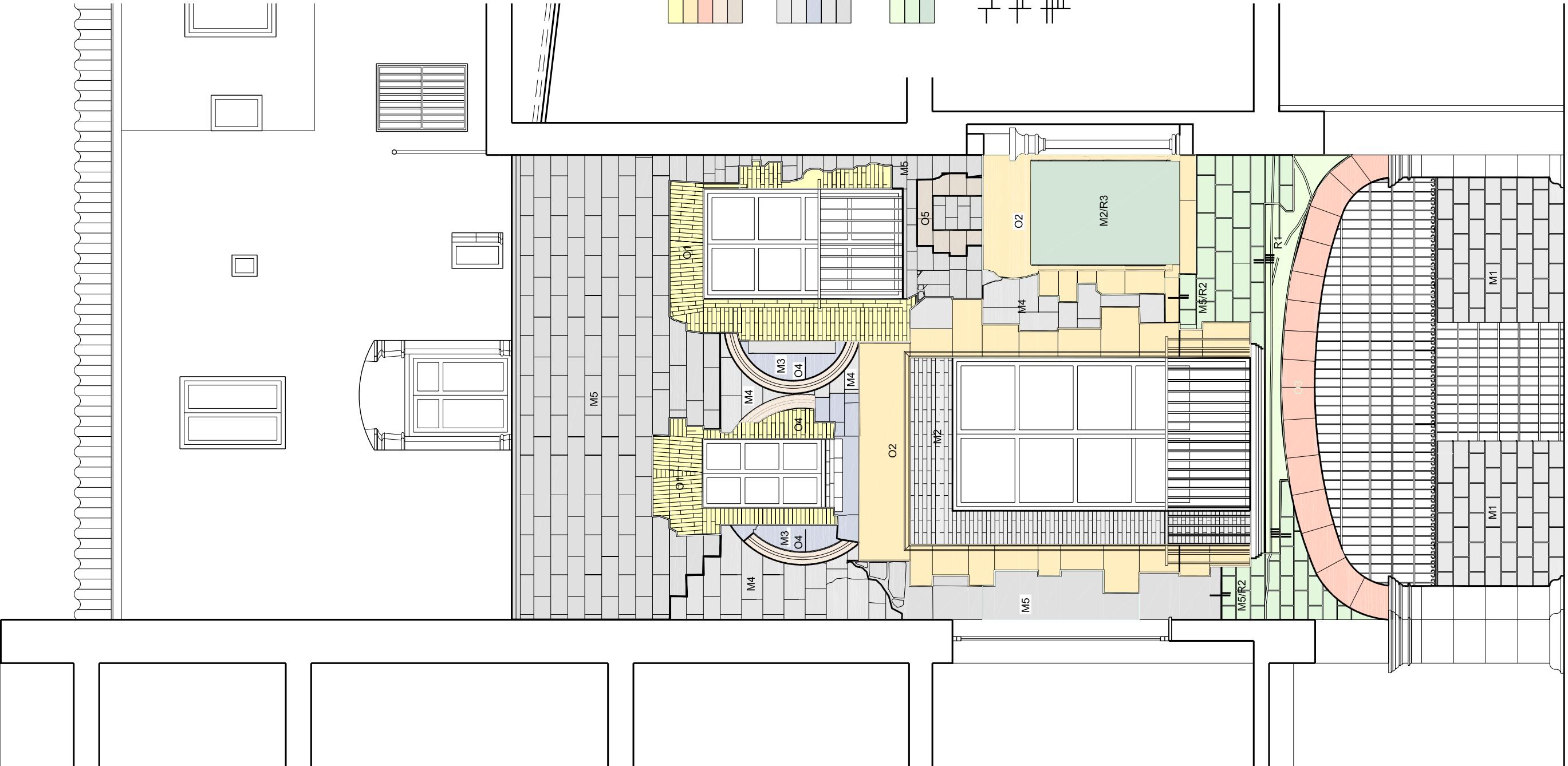
PLANTA PRIMERA

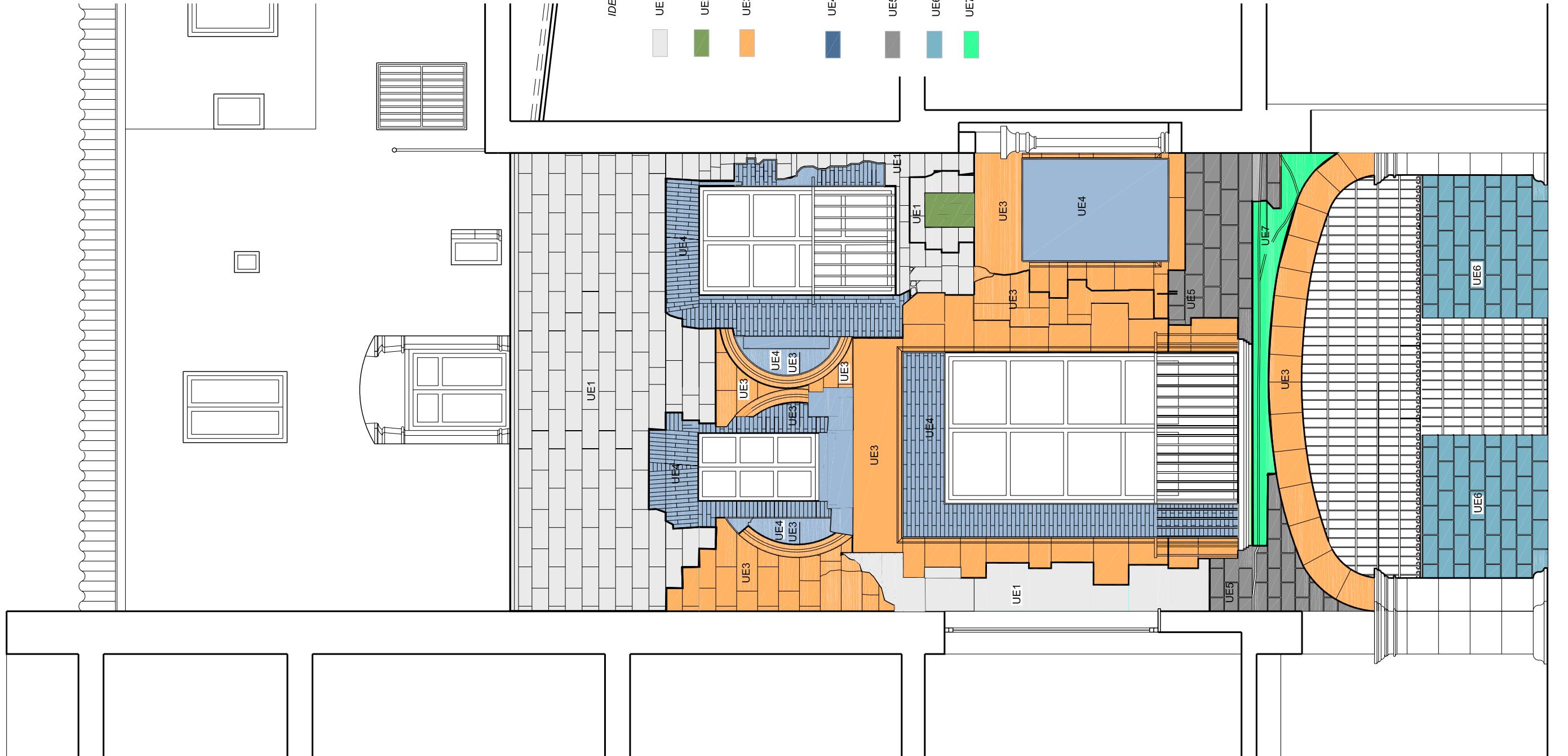

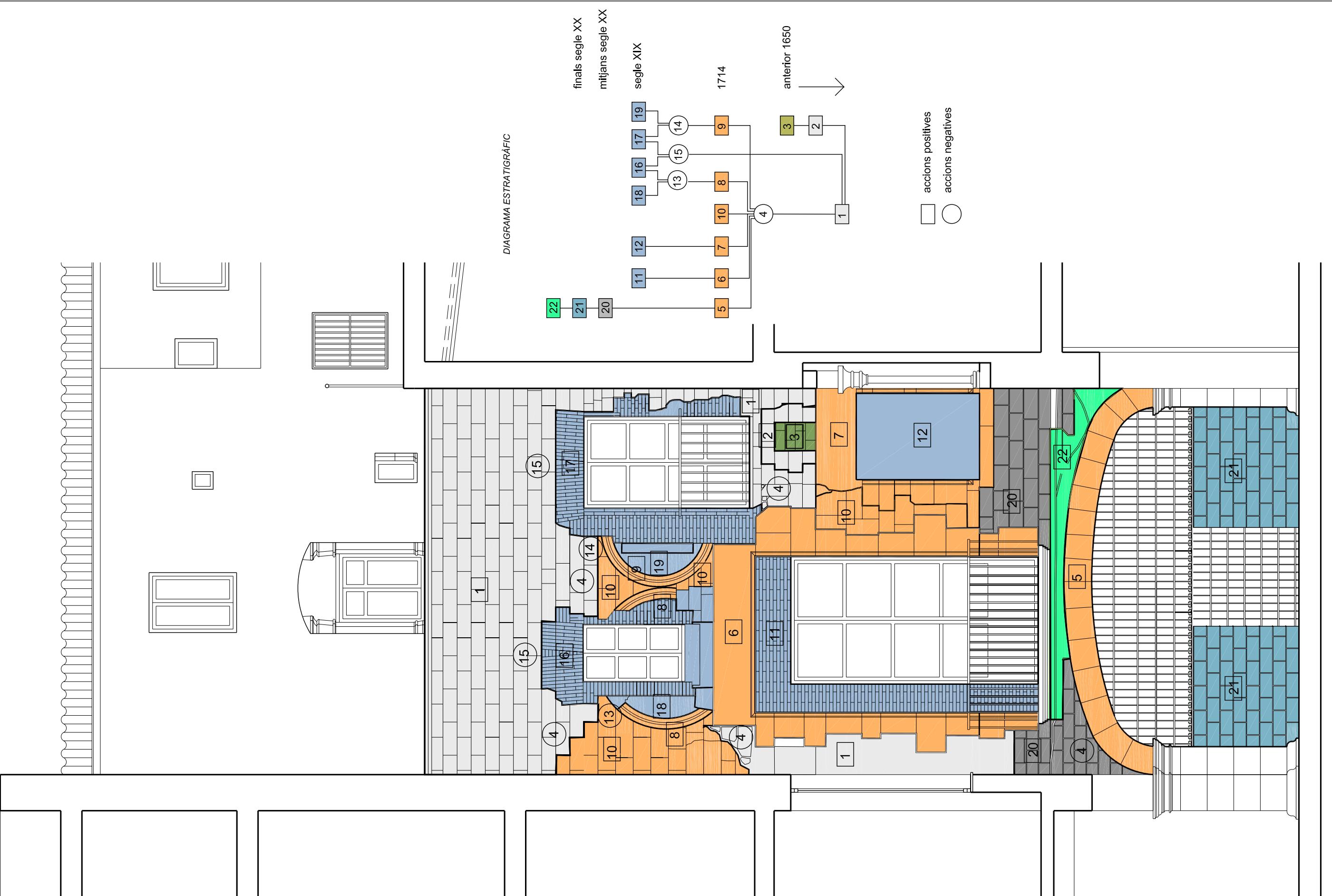
PLANTA BAIXA

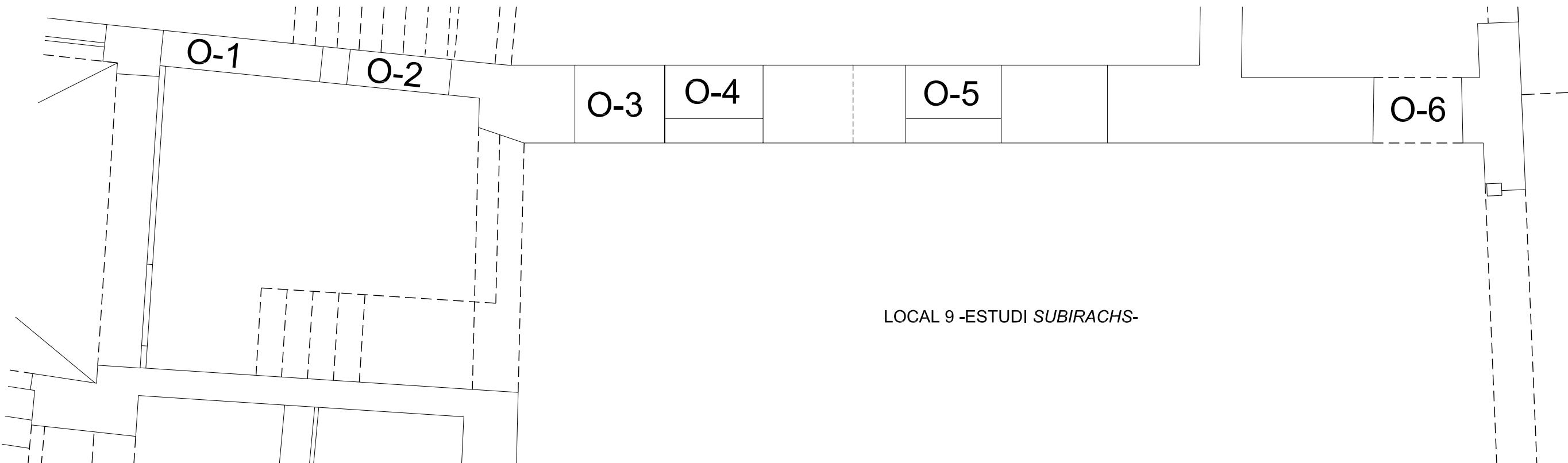

LOCALITZACIÓ D'ANTIC VIAL ANTERIOR AL S. XVII
FINCA CARRER DEL REGOMIR nº 11-19
MONTATGE FOTOGRÀFIC

TESI DOCTORAL
LA REHABILITACIÓ COM ACTITUD PROJECTUAL
EL CAS DEL REGOMIR
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA (UPC)
MARÇ 2007

AUTORA
MARGARITA COSTA TROST
DIRECTORA DE TESI
DRA. MAGDA SAURA CARULLA

ESCALA
1/500

LOCALITZACIÓ D'ANTIC VIAL ANTERIOR AL S. XVII
FINCA CARRER DEL REGOMIR n° 11-19
PLANTA BAIXA DEL SECTOR